

Åländsk Centers valprogram 2015

Vi vill att de bästa idéerna ska växa

Centern är ett borgerligt parti som anser att ett blomstrande näringsliv är grunden för allas utveckling. Vi är övertygade om att en gradvis utveckling av den åländska självstyrelsen är det bästa instrumentet för att hävda vår rätt till självbestämmande och därmed förbättra och stärka vårt samhälle. Ordning och reda ska råda. Vårt mål är att skapa förutsättningar för de allra bästa idéerna! Vi tror på individen och dennes egen förmåga. Vår politik utgår från varje ålännings eget ansvar och initiativförmåga och beredskapen att rycka in om någon kommer i kläm. Vi glömmer aldrig de svagaste.

Ända sedan år 1979 har Centern varit med och styrt Åland och skapat grogrund för det välstånd vi åtnjuter. Vi har långsiktigt, kraftfullt och tålmodigt arbetat för trygghet, jämställdhet och för hela Åland. Vi vill fortsätta att bygga hela Åland och vi vill förbättra världens bästa vardag genom att förbättra där vi kan och förändra där det är klokt.

Centern anser att vi alltid måste ha en ekonomisk bas som tryggar sjukvården, omsorgen och utbildningen. Detta förutsätter en ansvarsfull ekonomisk politik och att vi ständigt ser över den offentliga sektorns arbetsformer och struktur. Den offentliga ekonomin ska vara i balans. Utgifterna och intäkterna ska långsiktigt vara lika stora. All fokus ligger på att behålla och utveckla arbetsplatserna på hela Åland.

Åländsk Center har lång erfarenhet av regeringsansvar både i goda och dåliga tider. Över tid har vi skapat ett samhälle där människor kan och får växa utifrån sina egna förutsättningar. Det krävs mod att ta ansvar och beslutsamhet att genomföra förslag, men också lyhördhet och ödmjukhet gentemot medborgarna. Centern besitter dessa förmågor. #världensbästavardag

Vård och omsorg

Vi vill bibehålla och utveckla den goda standard vi har inom vård och omsorg. Alla vårdbehövande ska bemötas respektfullt och värdigt. Centern vill utveckla hemsjukvården och stöda hälsofrämjande vård. Personer med funktionsnedsättning måste visas respekt och lyhördhet genom att deras situation och behov lyfts upp på agendan. Vid vård utanför Åland ska patienten garanteras svenskspråkig service. Olycks- eller sjukdomsdrabbade på hela Åland ska alltid kunna erhålla akuttransport till vård.

- Samordningen mellan hemvård och hemsjukvård ska utvecklas ytterligare.
- Godby hälsocentral ska vara kvar i Godby.
- Det är dags att se över personalpolitiken vid ÅHS för att minimera antalet tillfälliga förordnaden.

- Förebyggande insatser för barn och ungdomars psykiska hälsa och mående ska prioriteras.

Integration

Det åländska befolkningsunderlaget är otillräckligt för företagens snabba utveckling. Centern vill göra det lättare för företag att rekrytera arbetskraft utifrån. Det kräver att vi förstärker områden som attraherar inflyttning och gör det enklare att arbeta och bo i det åländska samhället. Åland ska vara attraktivt att flytta till och alla som vill bli ålänningar ska välkomnas och snabbt ges förutsättningar att fungera i vårt samhälle.

Åland är ett rikt och tryggt samhälle som efter förmåga ska hjälpa till i den internationella flyktingkris som just nu pågår och hjälpa folk som flyr krig och förföljelser. Centern stöder den planerade mottagningen av flyktingar till Åland, vi kan och ska ta humanitärt ansvar. När det är kris krävs att alla hjälper till och flyktingmottagning på Åland ska ges förutsättningar och förberedas, få nödvändiga strukturer, bli välfungerande och vara kostnadseffektivt. Integrationen är nyckeln till framgångsrik inflyttning.

För lyckad integration krävs nätverk för att underlätta den sociala utvecklingen i kommunerna. Vi vill förenkla möjligheterna för inflyttade till utbildning och undervisning i svenska samt integration på alla områden som underlättar anpassning i samhället och förebygger kulturkrockar. Det behövs snabba vägar fram till jobben. Vi understryker vikten av att alla erbjuds det stöd som krävs för att så snabbt som möjligt komma in i samhället.

Barnomsorg och familjepolitik

Valmöjligheter

Ålands litenhet är vår styrka och det borde vi nyttja mer. Ett flexibelt samhälle behöver olika lösningar för familjer att ordna sin vardag. Centern vill jobba för att möjliggöra flexibilitet när det gäller tillgång till dagisplatser dygnet runt, plats i den skola som passar familjens rörelsemönster och arbetsplatser, ordnade eftermiddagshem för barn under 10 år och fritidssysselsättning för barn, även för barn med särskilda förutsättningar. Det kan vi göra genom samarbeten som inte kostar mer. För att föräldrar ska kunna ge sina barn en trygg uppväxt behöver dessutom lösningarna bli mer jämställda. Föräldraledighet ska fördelas rättvist mellan föräldrar som vill vara med sina barn, ska vara pensionsberättigande och ett modernare pensionssystem med utjämning mellan föräldrarna borde byggas upp. Vill vi att våra barn ska få bra värderingar måste vuxna föregå med gott exempel.

Barnen är centrala

Alla ska ha rätt att utvecklas på sitt eget sätt. Familjens och individens behov ska ligga i centrum. Barn får aldrig fara illa. Vi arbetar för en trygg och stimulerande uppväxtmiljö för barnen. Familjen har huvudansvaret för barnens uppväxt och fostran. Vi vill underlätta för barnfamiljerna så att arbetsliv och familjeliv ska fungera på ett flexibelt och individuellt anpassat sätt. Alla barn ska ha samma rätt till uppmärksamhet, stödjas i sina svagheter och stimuleras i sina styrkor. Barnens individuella behov ska tillgodoses inom barnomsorgen och i skolan. I våra beslut kring samhällsbygget ska barnperspektivet alltid vägas in.

Tryggt hem ett måste

Det krävs fortsatta krafttag för att förhindra våldet mot kvinnor i hemmen. Våld förekommer i hem och många typer av nära relationer och det är vanligast att kvinnor drabbas. Det är ett allvarligt samhällsproblem som orsakar stort personligt lidande. Därför är det viktigt att samhället både erbjuder skydd och hjälp för offren och behandling till den som slår. Stöd och aktiva insatser krävs. Hemmet måste få vara en fristad och centern jobbar för att man belyser attityder, normer och värderingar kring och mot våld. Inget barn ska behöva bevittna våld.

Utbildningen

Grundskolorna

En god grundläggande utbildning är en viktig grund för vårt samhälle och en förutsättning för utveckling och konkurrens med omvärlden. En bra grundskola förebygger och minskar utslagning hos barn och unga. Respekt ska råda på alla plan mellan föräldrar, elever och lärare. Alla våra grundskolor ska ha lika bra kvalitet och utgöra grunden för ett jämlikt samhälle. Centern värnar om den regionala spridningen så att våra barn har nära hem från skolan. Grundskolorna ska verka i kreativa miljöer som utvecklar våra elever socialt. Elevers olika inlärningsstilar och olika begåvningar ska tas tillvara. Fokus ska läggas vid hur vi kan skapa mer trygghet och större arbetsro i våra skolor. Särskild omsorg ska läggas vid baskunskaperna (räkna, tala, läsa och skriva). Alla ska kunna känna glädje i och ha kunskap om hur viktig det är att använda kroppen. Gymnastik och idrott ska prioriteras genom att integrera mer rörelse i olika ämnen. Kunskaperna om Åland och vår självstyrelse ska fördjupas. Kulturella ämnen ska lyftas fram, kultur skapar kreativa medborgare. Läsning, teater, musik och konst ska uppmuntras.

Gymnasialstadiet utbildningen

Ålands gymnasium ska erbjuda såväl praktisk som teoretisk utbildning på högkvalitativ nivå. Olika yrken behövs. Vi ska hålla ett brett utbud av praktiska yrkesutbildningar liksom mer teoretiska linjer för den som vill studera vidare. Målet är att alla våra 16-åringar ska få en god gymnasieutbildning som leder till ett yrke eller möjliggör vidare studier. Ålands gymnasium ska tillhandahålla valmöjligheter och

olika kombinationsmöjligheter som matchar utvecklingen i det åländska näringslivet och samhället. Ett nära samarbete behövs. Utbildningen ska stimulera och utbilda ungdomar att bli entreprenörer. Fördjupning av kultur och idrott borde breddas genom att möjligheten ges även till yrkesgymnasiet.

Högskolan, övrig utbildning

Högskolan på Åland är en motor i samhällsutvecklingen och bidrar förutom till en högre utbildningsnivå även till en aktiv och mer upplyst samhällsdebatt, företagande och inflyttning av nya välutbildade ålänningar. Högskolans huvuduppgifter är att ge en högkvalitativ utbildning inom i första hand sjöfarts- och vårdyrken. Utbildningen ska vara konkurrenskraftig i förhållande till omkringliggande regioners högskolor och yrkeshögskolor. Ett utbildningsprogram som har mer sökanden än det finns nybörjarplatser, vars utexaminerade har jobb och där en ansenlig andel av de utexaminerade jobbar på Åland ska få expandera. På samma sätt bör ett utbildningsprogram som inte uppfyller kriterierna omorganiseras. Det bör alltid finnas beredskap att se över utbildningens innehåll. Arbetet med att bolagisera högskolan bör intensifieras. Examen från svensk högskola eller universitet ska göras giltiga på Åland, utan krav på kompletteringar. IT-utbildningen borde lyftas eftersom vi i dag har för få studerande och stor arbetskraftsbrist i branschen. Utbildningsplanering ska göras i samråd med näringslivet.

Åland och framtiden

Ungdomspolitik

Ungdomarna utgör ett socialt kapital som behöver förvaltas – det är allas vår investering i framtiden. Det ska vara enkelt och lättillgängligt att göra sin röst hörd. Centern vill att ungdomar ska stimuleras till eget engagemang för sin egen utveckling och för samhällets bästa. Ungdomslokalerna är viktiga samlingspunkter i kommunerna. De åländska ungdomsorganisationerna ska stödas i uppgiften att upprätthålla naturliga samlingsplatser och aktiviteter även i glesbygden – till exempel ”skruvarplatser” för motorintresserade och replokaler för musikgrupper.

Mer bestämmanderätt åt ålänningarna

Vi tror på den lokala drivkraften i åländska traditioner, kultur och livsstil. Centern är en garant för svenska språket och vi tvekar aldrig att hävda ålänningarnas lagstadgade rättigheter. Vi vill att åländska myndigheter alltid arbetar för maximal service på svenska. Centern arbetar för en trygg och progressiv självstyrelseutveckling, ett successivt övertagande av fler behörigheter mot mer självbestämmande enligt samma modell som Danmark tillämpar i förhållande till sina autonomier. Kort sagt, en självstyrelse på ålänningarnas egna villkor. Vi ska bestämma vad vi ska bestämma, till exempel:

- Vi vill ha utökad kontroll och förbättrad trygghet över vår egen ekonomi.
- Grunden för självstyrelsens finansiering (klumpsumman) ska höjas snarast för att bättre svara mot befolkningsantalet och det utvidgade ansvaret för den offentliga makten.

- Vid beviljande av åländsk hembygdsrätt ska medborgarskap från ett land inom EU godkännas.

Egen plats i EU-parlamentet

Ålänningar behöver inga förmyndare. Centern vill stärka Ålands inflytande i EU och arbetar för att höja självstyrelsens status i EU:

- Åland ska ha egen plats i EU-parlamentet.
- Åland ska ha rätt att teckna internationella avtal.
- Ålänningarnas nationalitetsskydd ska garanteras.

Kultur och idrott

Kultur är ett viktigt politikområde som är värdefullt för utvecklingen av turismen och vårt näringsliv. Kulturen ska vara fri och är energi för folksjälen och får människor att växa. Vi stöder ett mångsidigt kulturliv. Kulturen ska vara en prioriterad aktivitet och finnas tillgänglig för alla åldrar. Det ska finnas utrymme för både amatörer och professionella.

För att förebygga ohälsa är vi i större behov än någonsin av att röra på hela kroppen. Vi vill skapa ett brett intresse hos alla att röra på sig och alla ska få vara med.

Åländska idrottsföreningar, ungdomsföreningar och andra organisationer ska ha tillräckliga ekonomiska resurser. Vi ska ta vara på kraften i allt ideellt idrotts- och ungdomsarbete. Centern stöder idrottsutbyte över gränserna där till exempel öspelen är ett viktigt och framgångsrikt samarbete. Åländska föreningar/organisationer/förbund ska fritt få välja sin tillhörighet/huvudman utanför Ålands gränser. Självstyrelsemyndigheterna ska vid behov stödja dylika initiativ.

Ett jämställt Åland

Alla ska ha samma rättigheter

Jämställdhet handlar om alla människors lika rättigheter och skyldigheter. Ett samhälle som tar vara på såväl kvinnors som mäns kompetens är ett starkt samhälle. Kön, ålder, funktionshinder, härkomst, religiös tillhörighet eller sexuell läggning ska aldrig vara ett hinder för personlig utveckling. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter till inflytande, ekonomiskt oberoende, företagande och utveckling i arbetet. Fördelningen av resurser mellan könen ska vara lika, lönerna sättas i förhållande till arbetsinsatsen – inte kön. Vid fördelningen är det därför viktigt med ett helhetsperspektiv. Fler kvinnor behövs i styrelser och bland beslutsfattare. En balans mellan kvinnor och män speglar samhället i stort och leder till fungerande helheter som ger större lönsamhet och utveckling. Centern jobbar för jämställdhet i praktiken.

Ungdomar är vår framtid

Det ska vara enkelt och lättillgängligt för unga att göra sin röst hörd. Det ska

finnas forum och beslutsvägar för eget engagemang utveckling. Centern stöder de åländska ungdomsorganisationerna som uppträthåller naturliga samlingsplatser och aktiviteter i glesbygden, centrum och i samverkan. Ungdomar behöver chans till jobb och en synlig plats i möjliga beslutsorgan och remissinstanser. Vid fokusområden som skolor, högskolor, bosättning och försörjning ska särskilt beaktas hur dessa områden kan öka på hela Åland. Campusområden vid Ålands högskola och yrkes- samt gymnasieskolor behöver skapas, utformas och förverkligas. Naturliga omgivningar att vistas i bör finnas i anslutning till skolområden, för utomhusaktiviteter, kultur och sammankomster för unga vuxna. Ett klart fokus på ungdomars välmående och möjliga utbildning samt chanser till jobb ger samhället som helhet livskraft, inflyttning och positiva ringeffekter för företagande och arbetsplatser. Detta ska gälla hela Åland.

Näringslivet

Motorn i samhällsbygget

Näringslivet är samhällets motor som genom skattekraften skapar möjligheter för offentliga satsningar. Centern står för det genuina entreprenörskapet och vill underlätta företagandet genom maximal utvecklingsvilja och minimal byråkrati. Det traditionella åländska entreprenörskapet och mångsyssleriet ska utvecklas genom satsningar på ungdomar, inom utbildningen och i gemensamma projekt med näringslivet. Modern infrastruktur, bra kommunikationer och stabil politik är en förutsättning för att företag ska etablera sig på Åland. Åland ska ha ett fritt och positivt företagsklimat där landskapets ansvar är att skapa verksamhetsförutsättningar. Vi hyllar konkurrens och arbetar för att all offentlig verksamhet som kan skötas bättre privat ska konkurrensutsättas och minska den offentliga budgeten.

Sjöfarten är stammen

Sjöfarten är det åländska samhällets motor och den stam från vilken övrigt näringsliv vuxit. Passagerarsjöfarten och fraktsjöfarten ska ha lika goda förutsättningar som konkurrenterna i övriga europeiska länder. Det åländska sjöfartsklustret är fortsättningsvis starkt vilket inte minst bevisas av det växande intresset för Sjöfartens dag som varje år arrangeras i landskapet.

Utvecklingspotential

Vi arbetar för att minska EU:s detaljregleringar på lokal nivå. Åland ska bestämma hur vi ska göra för att inte kvävas i bestämmelser med liten betydelse för landskapets växtkraft. Lagstiftningen, både regleringen med Finland och EU, är en utmaning för Åland men med finess, förtroende och samarbete ger vi konkreta förslag tillsammans med näringslivet. Förnuft, sans och moderna arbetssätt hjälper förvaltning och beslutsfattare att undvika onödig, tidskrävande och dyr byråkrati.

Skattegränsen

Skatteundantaget är en hörnpelare i Ålands ekonomi. Skattegränsens negativa konsekvenser för den landbaserade verksamheten har successivt minskat men mer kan göras och Centern arbetar för att helt utplåna nackdelarna.

Jobb över hela Åland

Landskapet ska stöda företagsidéer och företagsutveckling som ger nya jobb över hela Åland. Glesbygd och skärgård behöver friska företag för att kunna överleva. Landskapet ska skapa förutsättningarna för näringslivet – inte driva verksamheterna. Utbildningen ska inspirera till företagande och nyetablering. Stödsystemen till företagare behöver få ny struktur för att även passa kvinnors företagande. Kapitalförsörjningen på Åland är central för investeringar och produktutveckling. Landskapets stödformer och rådgivningsservice för att stimulera fortsatt tillväxt inom det privata företagandet på Åland ska ske i samarbete med näringslivsorganisationerna. Vi arbetar för att regelverk som styr näringsverksamhet ska finnas och uppdateras kontinuerligt på svenska.

Minimera byråkratin

Vi arbetar för att minska EU:s detaljregleringar på lokal nivå. Implementeringen av direktiv ska göras tillsammans med näringslivet och på ett sätt som undviker onödig, tidskrävande och dyr byråkrati.

Jordbruket en viktig framtidssatsning

Livsmedelsindustrin utgör drygt hälften av Ålands industri. Jordbruksklustret sysselsätter över 1.300 personer. Bra råvaror förutsätter god konkurrenskraft inom jordbruket och tryggar livsmedelsindustrins framtida utvecklingsmöjligheter inom närproducerat. Arbetet med att göra Åland till ett hållbart samhälle år 2051 fortsätter och är viktigt för varumärket Åland. Det småskaliga jordbruket ska kunna utvecklas. Byråkratin måste minimeras så att även effektivt odlade mindre enheter ges möjligheter att överleva. Centern ska medverka till att utveckla kompletterande näringar till jordbruket, till exempel i form av Bed & Breakfast och upplevelseindustrin där berättelserna skapar innehållet. Investeringar i utveckling och förädling av livsmedel och produkter i primärproduktionen är en förutsättning för det åländska livsmedelsklustrets konkurrenskraft. Ett aktivt, producerande jordbruk gynnar hela Åland. Konsumenternas ökade intresse för närproducerade och ekologiska produkter ska tillgodoses. Centern anser att alla offentliga inrättningar i första hand ska köpa lokalt producerade produkter, gärna ekologiska i den mån det finns tillgång.

Jakt- och fiskepolitiken

Mer åländsk fisk i butikerna

Kloka människor äter fisk! Vi arbetar vidare på att öka tillgången på åländsk fisk i butikerna. Centern gör allt för att EU inte ska inkräkta på och reglera vårt traditionella kustnära fiske. Sälskadorna på fisk och redskap är fortfarande omfattande och vårt

arbete med att underlätta för de åländska fiskföretagarna fortsätter. Skyddsjaktsbehovet på säl ska bestämmas på Åland och hantering och beredning av kött, skinn och övriga slaktprodukter ska utvecklas för att skapa nya turistprodukter. Fiskerinäringen ska ha minst samma förutsättningar som konkurrenterna i öst och i väst. Odling av matfisk är viktig och ska bedrivas på ett miljömässigt hållbart sätt. Arbetet för att minska fosforutsläppen ska fortsätta genom samarbete mellan myndigheter och näring. För att hållbart minska totalutsläppen ska Åland arbeta för gemensamma utsläppsmål för hela Östersjöregionen tillsammans med alla Östersjöstater.

Jakten är hållbar

Vårfågeljakten är en åländsk tradition. Centern är en garant för att vi ska kunna behålla den långsiktigt hållbar. Den åländska modellen kommer att visa att lokalbefolkningen är bäst på att reglera uttaget av naturresurserna, som bygger på vetenskapliga uppföljningar av arternas utveckling. Jakt är ett hållbart sätt att beskatta det naturliga överskott som människan alltid levt av. Det vore önskvärt om mindre resurser kunde läggas på administration och byråkrati och mer på utveckling av själva jakten, gärna i samarbete med jaktvårdsföreningarna som finns över hela Åland. Det är allas ansvar att hålla efter rovdjursstammarna för att skapa bättre förutsättningar för älg- och rådjursstammarna. Det har också blivit dags att se över förbudet mot jakt på vissa av årets helgdagar.

Turismen har potential

Turismen har stor potential. Näringens ringverknings effekter i skärgården och på landsbygden ska höjas och turismens totala förädlingsvärde på Åland ska fördubblas till år 2020. Den nya turismstrategin bygger på ett utvecklat samarbete mellan näringen och landskapet, där landskapet ska ge förutsättningar för nya företag och arbetsplatser. Centern anser att landskapet i första hand ska stöda turismprojekt som kan förväntas bli långsiktiga, skapa längre säsonger och ge synergieffekter för hela Åland. Särskild fokus bör läggas på "storytelling", historien om våra besöksmål. Turismen är en naturlig näring för att skapa nya arbetsplatser, inflyttning och breddat skatteunderlag över hela Åland. Vi vill stimulera den lokala närturismen så att ålänningarna själva upplever det stora utbud som redan finns på våra öar. Sportfiske, jaktturism, kultur och idrott ska prioriteras som nischer med stor turistisk potential. För att undvika onödig kapitalförstörelse arbetar Centern för att underlätta ägarskiftet inom turistbranschens logisektor.

Miljö-, energi- och klimatsmart

Vägen mot ett hållbart Åland

Åland ska vara hållbart när det gäller social utveckling, ekonomisk bärkraftighet och förvaltning av vår miljö. Klimatförändringar sker och befolkningen ökar samt emigrerar globalt vilket utmanar vårt sätt att förvalta våra resurser, fördela dem och se till att de räcker även till nästa generation. Centern omfattar en långsiktig strategi där Åland

senast 2051 ska nå målet för en hållbar utveckling i landskapet och vill skapa möjligheter för omställning där nya hållbara lösningar tas fram och cirkulär ekonomi händer. Politiken skapar förutsättningar och företagen gör det möjligt. Temperaturhöjningen förändrar våra förutsättningar för en ökad jordbruks- och skogsbruksproduktion med varmare somrar som gynnar turismen men kan innebära ett övergött hav med riklig alg tillväxt och förändrad biologisk mångfald som följd. För Centern är det viktigt att ta vara på vår härproduktion av mat, resurseffektiva jordbruk med konventionellt och ekologiskt bruk som motsvarar efterfrågan på spannmål, grönsaker, kött och mjölkprodukter. Vi ser till djurhållningens mångsidiga funktioner både för lantbrukets framtid liksom för det öppna, mosaikaktiga landskapet i samklang med naturen.

Avfallet som en resurs

Återvinningen av varor, biprodukter och avfall ska öka. Det är förnuftigt att tillverka t.ex. biodiesel, biogas samt jordförbättringsmaterial och cirkulera förbrukade material. I större skala leder det till cirkulär ekonomi, ett långsiktigt uthålligare system än dagens linjära ekonomi (tillverka-förbruka-kasta bort) och minskar vår belastning på miljön. Företag, kommuner och den enskilda konsumenten kan ta enkla beslut och ansvar för sina produkter genom att man upprättar ändamålsenliga avfallstjänster. För det krävs enkla, tillgängliga system för att göra sig av med avfall och att avfallsinnehavaren kontinuerligt tar ansvar för sina avfallsströmmar och produkter. Avfallets potential och därmed värde ökar med renare och tillgängligt avfall samtidigt som vissa ämnen och material för nya varor utgör en bristvara och är komplicerade att bryta ur marken. Avfallskostnaderna för hushållen kan samtidigt minska.

Mer grön energi

Övergång till förnyelsebar elproduktion och energieffektivitet! I enlighet med Centerns klimatbasprogram ska energin i framtiden huvudsakligen basera sig på biobränslen, vind, vågor, sol och återvinningsprocesser. Incitamenten ska vara sådana att energiförbrukningen minskar och att kostnaderna för energiförbrukning gynnar hållbar utveckling. På energieffektiviseringar kan man spara pengar och miljö samtidigt. Klimatutsläppen ska minska genom tydliga mål. Ålands beroende av fossil olja ska ha upphört till 2030 och utsläppen av koldioxid ska minska med 20 % till år 2020 jämfört med 1990-års utsläppsnivåer.

Testområde för framtidens energi

Konsekvenserna för vår och hela världens miljö växer om inte attityden för miljöfrågor och kunskap om teknik som gynnar vår miljö framskrider. Med rådgivning, goda exempel och utvecklad teknik kan befolkningen öka, rätt resursförbrukning ske samt jordbruk, skogsbruk och industri verka på ett ekologiskt hållbart Åland. Åland kan och borde utgöra ett testområde för ny teknik och bli en föregångare när det gäller hållbar utveckling. Centern har aktivt drivit på denna utveckling och ämnar fortsätta göra det med målet ett hållbart samhälle år 2051.

Hela Åland ska leva

Kommunerna tryggar närservicen. Många kommuner är även i fortsättningen Ålands styrka om vi lyckas förena lokalsamhällets engagemang och identitetskänsla med behovet av samhällsreformer inom missbrukarvård, barnskydd och specialomsorgen. Centern stöder ett ökat samarbete mellan kommunerna och vi anser att det är upp till kommunerna själva att avgöra eventuella samgåenden med varandra. Vi vill att ansvaret för kommunalförbunden överförs på en kommun samtidigt som de övriga berörda kommunernas intressen tryggas via avtal. Alla hör ihop. Det finns inte landsbygd och skärgård och stad. Det finns Åland. Tillsammans är vi starka. För Centern är närdemokratin oersättlig. Det är den som ger varje ålänning möjlighet att påverka besluten i sin närmiljö. Dessutom utgör den kommunala demokratin en viktig "plantskola" för politiska uppdrag på självstyrelsenivå. Alla ålänningar har rätt till basservice i sin egen hemkommun. Åldersstrukturens förändring måste alltid beaktas vid planering och beslut som rör infrastruktur och äldreomsorg.

Strategi för skärgården

Centerns vision är att hela Åland ska leva och att det offentliga ska sträva efter bästa möjliga service och likabehandling oberoende av var på Åland man valt att bosätta sig. Regionalpolitiken innebär även att stöd och satsningar kan ges till särskilda områden så att dessa ska kunna utvecklas till livskraftiga och därmed närande delar i det åländska samhället. För skärgården behövs åtminstone satsningar inom följande områden:

- Säkerställa skärgårdens basstrafik som grund för en levande skärgård.
- Fortsätta inriktningen och satsningar för en effektivare och mer ekonomisk skärgårdstrafik genom att förverkliga planerna på korttrutt.
- Hälsovård dygnet runt, alltid rätt vård på rätt nivå på rätt plats.
- Tandvård i skärgårdskommunerna för skolungdomar och äldre.
- Förbättring av vägar i skärgården.
- Förbättrad närvaro av polis i skärgården.
- Förbättrat stöd för byggande och förnyande av turistanläggningar
- Upprustning av skärgårdens hamnar.
- Förändringar i landskapsandelssystemet för att säkerställa små skärgårdskommuners överlevnad.
- Med olika insatser stödja kommunernas satsningar på inflyttning.

Turlistorna ska även i fortsättningen fastställas för flera år i taget så att näringslivet och passagerarna kan ha bra framförhållning i sin planering. Kontinuiteten är viktig. Under den gångna mandatperioden har Centern lyckats privatisera trafiken och kan därmed säkra den på en längre period än hittills varit möjligt.

#världensbästavardag #roligtpåjobbet #valseger2015